

СТАНОВИЩЕ

За дисертационен труд за придобиване на образователната и научна степен „доктор” по докторска програма „Организация и управление извън сферата на материалното производство (Национална сигурност)

Автор на дисертационния труд: Стоян Тончев Налбантов

Тема на дисертационния труд: „Повишаване ефективността от прилагането на мерките за противодействие на прането на пари в банковата система“

Изготвил становището: доц. д-р, инж. Милен Мирчев Иванов

Настоящото становище е изготвено въз основа на Заповед на Ректора на ВСУ „Черноризец Храбър” – Варна – №2396 от 30.09.2014 г., съгласно която съм избран за член на научното жури.

1. Общи сведения за кандидата.

Докторантът е получил през 2009 г. ОКС „Магистър“ по „Защита на националната сигурност” със специалност „Митническо разузнаване и разследване” като е завършил Юридическия факултет на Варненски свободен университет „Черноризец Храбър” – гр.Варна. Преди това, през 2005 г., е завършил Икономически университет – Варна, Финансово – счетоводен факултет, като е получил ОКС „Бакалавър по икономика“ по специалността “Счетоводство и контрол”. Работи в банковата сфера от 2006 г. и в момента е служител на „Райфайзенбанк“ ЕАД в гр.Пловдив.

1. Тема и актуалност на дисертационния труд

Предлаганият за становище дисертационен труд е посветен на тема, която е особено актуална в светлината на проблемите на българската фининсово-кредитна система, възникнали през последните няколко години. Едновременно с това контролът на паричните потоци е и един от най-ефективните методи, в съвременните условия за борба с тероризма и международната организирана престъпност, които както е известно, оказват сериозно въздействие върху националната и международната финансова сигурност и имат тежки социално-икономически и политически последици върху цялото общество.

Актуалността на изследването се определя и от отсъствието в българската наука на самостоятелни монографични изследвания, посветени на дейността на банковите институции по противодействието на прането на пари.

Това показва, че докторантът има конструктивно и аналитично мислени е може да открива нововъзникнали научни проблеми, които изискват да бъдат изследвани със съответния инструментариум.

2. Общи данни по процедурата и оформлението на предложената дисертация.

Дисертационният труд е с обем 269 страници, структуриран в 7 части – съответно увод, три глави, заключение, библиография и приложения. Използвана литература съдържа около или над 200 заглавия, в областта на научното приложно поле на дисертацията и други сродни науки - основно на български и английски език, като не са пропуснати фундаментални монографични изследвания и анализи на български автори и експерти. Научният апарат показва добри познания на автора относно изследвания проблем и критично отношение към написаното по темата. Дисертацията има и сериозна документална основа с адекватно цитирани под линия източници.

От документите по научното жури не могат да се установят нарушения на процедурата.

3. Цялостна оценка на дисертационния труд.

Дисертационният труд по обем и структура е логично изграден, отразява същността на възприетата методика.

Обектът на изследването не е достатъчно добре дефиниран и това води до прекаленото разширяване на обхвата на изследването и до включването в дисертацията на излишни части, които не допринасят за ясното и точното формулиране на изследваните проблеми, а от там и до доста схематичните и на места общи изводи. Този недостатък се компенсира донякъде за сметка от правилното очертаване на предмета на изследването. Тези незначителни проблеми се отразяват главно в подредбата на главите в дисертацията, като според мен мястото на първата и втората глава трябва да се разменят, за да се върви от общото към частното.

Целите и задачите формулирани точно и разбираемо. Издигната хипотези, обаче не е добре и ясно определен, което се отразява и в липсата на целенасоченост в научните доказателства и авторът не успява да докаже или отхвърли част от нея в резултат на използваната методика за научно дирене.

Използваната методология отговаря на заявените претенции за научно дирене и спомага за решаването на поставените задачи.

Основното частно труда, състояща се от три глави и структурирана правилно и е с ясна и наукообразна мисъл.

4. Преценка на публикациите и приноса на докторанта (на базата на биографичните данни, списъка с публикациите и автореферата).

Представеният списък на публикациите на докторанта показват, че той има достатъчно публикации по темата на дисертационния труд.

Статиите показват постепенното научно израстване на докторанта и са пряко свързани с темата на дисертацията.

Съгласен съм с автора, че приносите в настоящия дисертационен труд имат научен и научно-приложен характер. Оценявам част от тези приноси в категорията обогатяване на съществуващите знания в науката. Въпреки че не са добре структурирани в автореферата те същевременно сами по себе си съдържат достатъчен елемент на новост и оригиналност. Добре би било авторът да опише и да демонстрира на научното жури „специализираните програми за обучение на банкови служители по прилагането на мерките срещу изпирането на пари“, които той претендира да е разработил в частта от автореферата, описваща приносите под т. 5. Ако тези програми са и внедрени, това веднага прави тази дисертация изключително полезна и от практическа гледна точка и утвърждава претенциите на автора на новаторство.

3. Критични бележки по дисертационния труд

1. На някои места представената дисертация не е достатъчно целенасочена и се отклонява от конкретните задачи дефинирани, за доказване на хипотезата. Желанието на докторантът да демонстрира информираност по проблема е похвално, но е необходимо да се спазва определена научна дисциплина и изследването да се концентрира върху заявения проблем.

2. Като съществен проблем на дисертация може да се определи липсата на цитиране под линия на източниците на таблиците и диаграмите, които е видно, че не са авторово дело. И макар в контекста към тях читателят да може да се ориентира откъде е почерпена информация, коректната научна етика изисква да се спазват и за тях правилата за цитиране.

3. Недостатъчно добре е разработена според мен и ключовата част от дисертацията наименувана „Методика за анализ и контрол на риска от

изпиране на пари“ на стр. 157. Това е основния научен и приложен принос, и той би трябвало да се разпише подробно и точно като алгоритъм, който да може да се ползва от всеки заинтересован от проблемите, свързани с изпиране на пари. Най-добре тази иновационна авторова технология да се изведе като приложение и да се оформи като технологична карта, а не тепърва в третата глава да се обясняват причинно-следствените връзки.

Искам да подчертая, че цитираните (и някои други) забележки не намаляват значимостта на дисертационния труд и имат основно препоръчителен. Оценявам предложената разработка като професионална и имаща сериозен принос в науката и практиката за контраразузнавателно осигуряване на войскове контингенти.

4. Заключение

Авторефератът отговаря на изисквания и публикациите са по темата на дисертацията.

Считам, че представеният дисертационен труд отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България. Постигнатите резултати ми дават основание да предложа да бъде придобита образователната и научна степен „Доктор” от Стоян Тончев Налбантов.

20.11.2014 г.

София

Подпис:.....

(доц. д-р инж. М. Иванов)